

Bijlage bij profielschets Gespreksverslagen vertegenwoordigers organisaties

De leden van de Vertrouwenscommissie in oprichting hebben in tweetallen gesproken met een aantal vertegenwoordigers van organisaties die veel met de burgemeester samenwerken. De verslagen van de gesprekken staan in deze bijlage.

1. Openbaar Ministerie
2. Adviesraad Sociaal Domein
3. Ondernemingsraad
4. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
5. Collega burgemeester over regionale samenwerking en samenwerkingsverbanden
6. Kerngroep Inclusieve Samenleving
7. Politie, sectorhoofd
8. Politie, teamchefs

1. Gesprek met vertegenwoordiger Openbaar Ministerie (OM)

Toelichting op de wijze waarop het Openbaar Ministerie (OM) samenwerkt met de gemeente en met de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

Er wordt door het OM nauw samengewerkt met de burgemeester. Op het terrein van openbare orde en veiligheid in de zogenaamde driehoek van Burgemeester - Openbaar Ministerie - Politie. Dit overleg vindt drie keer per jaar plaats. Ook is er vier keer per jaar een zogenaamd Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). Dit is het overleg op het niveau van politiedistrict (tevens de veiligheidsregio). In dit overleg worden veiligheidsthema's vanuit de politie en gemeenten met elkaar gedeeld en gezocht naar afstemming. Hierbij moet je denken aan onderwerpen als mensenhandel, arbeidsuitbuiting, straatraces enzovoorts.

Als een casus zich voordoet, wordt er een extra driehoek ingepland. Daar wordt heel flexibel mee omgegaan. De frequentie kan worden opgeschroefd als er wensen / redenen voor zijn.

In de samenwerkingsrelatie is het belangrijk dat zorgen gedeeld worden en dat er samen gekeken wordt hoe een probleem het beste aangepakt kan worden. Dit kan ook een advies zijn over of de aanpak van de rechtshandhaving in het bestuursrecht of in het strafrecht ligt.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester mee aan de slag kan gaan

Lansingerland kan meer gebruik maken van de expertise van anderen. En anderen meer en eerder betrekken. Daarvoor moet de gemeente zich kwetsbaar opstellen. Dat geldt overigens niet alleen voor Lansingerland. Maar in algemene zin is Lansingerland wel wat 'op zichzelf' en intern hard bezig. Dat is niet nodig. Maak van kennis van anderen gebruik en neem anderen mee in het denkproces. Spar. Dan heb je ook niet het gevoel dat je er alleen voor staat en hoef je het wiel niet altijd zelf uit te vinden.

Voor Lansingerland liggen er uitdagingen op de bedrijventerreinen en in het kassengebied (arbeidsmigranten/arbeidsuitbuiting). Dat is een aantrekkelijk gebied voor criminaliteit. Als de gemeente probeert om nieuwe bedrijven aan te trekken, is het belangrijk dat de gemeente niet naïef is en de samenwerking opzoekt intern (afdeling veiligheid) en met het RIEC. Awareness is belangrijk.

Doen of laten bij deze uitdagingen/ambities

De burgemeester moet goed geïnformeerd zijn over zaken die in Lansingerland, maar ook daarbuiten spelen. Maar ook de vertrouwelijkheid van de informatie waarborgen. Rolvast zijn. Zonder daarbij op de stoel te gaan zitten van een ander (OM/politie). En het gesprek aangaan als er ergens onvrede over is.

Competenties, vaardigheden en leiderschapstijl die de burgemeester nodig heeft

Een burgemeester die de materie snapt en er gevoel bij heeft, is heel belangrijk. Een toegankelijke communicatiestijl is belangrijk; Lansingerland zou niet iemand moeten zoeken die vanuit een machtspositie wil werken/communiceren. De macht van een burgemeester is feitelijk beperkt. Het is daarom belangrijk dat een burgemeester open communiceert en daarnaast benaderbaar, duidelijk en redelijk is. Weet wat kan, en wat niet kan. En die goed weet waar hij/zij van is, en waarvan niet.

Dat geldt zeker ook in een crisissituatie: dan is het belangrijk dat de burgemeester het bij de eigen rol houdt. En de eigen beperkingen/invloed kent en de rol pakt in de structuur die er is. Andere eigenschappen die belangrijk zijn in crisissituaties zijn kalmte, overzicht houden, rust bewaren.

Overige input voor de profielschets

Geef goed aan, aan wat voor type burgemeester er behoefte is. De profielen zijn vaak vrij algemeen. Wat de raad in de afgelopen jaren heeft gemist, kan ook worden meegenomen. Het is ook fijn voor de sollicitant om te bepalen of hij/zij bij Lansingerland past. Of niet.

2. Gesprek vertegenwoordiging Adviesraad Sociaal Domein (ASD)

Toelichting op de wijze waarop de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) samenwerkt met de gemeente en met de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

Met de gemeente wordt behoorlijk direct samengewerkt. Op verschillende niveaus.

- De ASD geeft gevraagd en ongevraagd advies aan college van burgemeester en wethouders.
- Er is veel contact met beleidsmedewerkers. Er is ook een vast contactpersoon binnen de ambtelijke organisatie voor de ASD.
- Tenminste 2x per jaar is er een bestuurlijk overleg met de wethouder(s).
- De ASD wordt uitgenodigd bij stakeholdersbijeenkomsten en netwerkbijeenkomsten.
- De Adviesraad is regelmatig aanwezig bij de commissie Samenleving of bij een beeldvormende avond van de gemeenteraad.

Er is dus met alle lagen van de gemeente wel contact. Het contact is door de jaren heen sterk verbeterd.

Met de burgemeester is de afstand logischerwijs wat groter. Want hij is geen portefeuillehouder op sociaal terrein. Er is dus over het algemeen niet direct contact. Het voeren van één gesprek per jaar met de burgemeester over bijvoorbeeld de sociale cohesie in Lansingerland zou best passend kunnen zijn. Er is met de huidige burgemeester wel intensief contact geweest rondom een bijeenkomst van ASD met wijkagenten. Daarin heeft de burgemeester bemiddeld.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester aan de slag kan gaan

Lansingerland is een groeigemeente. Wat belangrijk is, is om daarin de bevolkingsopbouw goed in de gaten te houden. Voor de sociale cohesie. Het moet hier voor alle mensen fijn wonen en leven zijn. De bevolkingsopbouw in Lansingerland is niet helemaal evenwichtig. Zowel qua leeftijdsopbouw, als qua opleidingsniveau. Het is voor mbo-ers en starters bijvoorbeeld heel lastig om hier een woning te kunnen kopen. Dat was vroeger anders. En dat is een zorg.

Lansingerland kent ook veel jonge gezinnen. Maar deze kinderen worden op een gegeven moment ook ouder. Dus er moet nagedacht worden over wat er overblijft als deze kinderen vertrekken. Waarschijnlijk kan een deel ook niet meer terugkeren als ze dat willen. Vanwege de schaarste van huizen en de hoge prijzen.

De burgemeester moet voor alle inwoners een verbinder zijn en polarisatie tegengaan. De burgemeester heeft een rol waar het gaat om de sociale cohesie en de samenhang. De burgemeester is hier bij uitstek de juiste persoon voor. Want de burgemeester staat boven de partijen en spreekt 'iedereen'. Een burgemeester moet met veel soorten mensen om kunnen gaan.

Er is ook een belangrijke rol voor de burgemeester weggelegd in de regio. Als verbinder en als netwerker. Een sterke persoon die verbinding kan maken en die gezien wordt door anderen. Die problemen ook breder dan de gemeente kan aanpakken. Iemand die nieuwe initiatieven neemt. En weet hoe een koe een haas vangt.

Wat moet de burgemeester bij deze twee belangrijkste uitdagingen/ambities juist doen of juist laten?

De burgemeester moet een visie hebben op de toekomst van Lansingerland. Het moet iemand zijn die de sociale cohesie aanvoelt. Voelthorens in de samenleving heeft. En laat zien dat iedereen in Lansingerland welkom is. Dat betekent dus dat de burgemeester benaderbaar en toegankelijk zou moeten zijn. Iemand die niet 'top down' denkt, maar die initiatieven vanuit de maatschappij ondersteunt.

In de regio moet de burgemeester een echte netwerker zijn. Iemand die zelf agendeert en signaleert. Dat betekent niet dat hij/zij alles zelf moet doen. Maar dat het wel iemand is, die proactief is en die niet wacht totdat problemen op hem/haar afkomen.

Een burgemeester moet niet denken dat de gemeente een bedrijf is dat gerund moet worden. Er hoort oog te zijn voor het maatschappelijke doel dat een gemeente heeft.

Competenties, vaardigheden en leiderschapstijl van de burgemeester

Toegankelijk, communicatief. Iemand die open staat voor ideeën en durft af te wijken van het traditionele pad. Een bestuurder die een frisse, andere blik heeft op het besturen van een gemeente.

Verder zou het prettig zijn als de burgemeester bekend is met/affiniteit heeft met financiën.

Andere zaken

Er wordt gesproken over wat Lansingerland uniek maakt. Daar rollen de volgende punten uit:

- Lansingerland is een aantrekkelijke gemeente. In het hart van de Randstad. Nog beheersbaar qua grootte. Maar niet te klein dat je niks kan.
- Lansingerland heeft een sterk potentieel, zeker ook economisch. Mits de sociale cohesie wordt behouden.

Dit vraagt om een burgemeester die een visie heeft op de lange termijn. Die weet en uitdraagt hoe Lansingerland er in 2050 uit ziet en anderen met enthousiasme in deze visie meeneemt.

Het gevaar is dat Lansingerland een forenzenstad wordt. Dat vraagt om visie. En daar moet je bij alles wat je doet/bouwt, nu al op inzetten. Anders ben je te laat. Het is belangrijk dat voorzieningen overeind gehouden worden.

3. Gesprek met vertegenwoordigers van de Ondernemingsraad (OR)

Toelichting op de wijze waarop de Ondernemingsraad samenwerkt met de burgemeester van Lansingerland

Er is vanuit de OR op dit moment geen contact met de burgemeester. Maar dat zou kunnen veranderen als de burgemeester de portefeuille P&O krijgt. Dit was in de eerste periode van de huidige burgemeester wel het geval. Alleen waren er in die tijd geen artikel 24 overleggen (overleg gericht op de lange termijn waarbij naast de WOR-bestuurder ook de portefeuillehouder P&O aansluit). Dat is inmiddels wel weer opgepakt.

Wat door nieuwe medewerkers als heel leuk wordt ervaren, is dat de burgemeester bij het afleggen van de ambtseed aanwezig is. Dat doet de burgemeester op een positieve manier en met aandacht voor iedereen die op dat moment nieuw is in de organisatie.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester aan de slag kan
Het ravijnjaar en de gevolgen ervan zijn belangrijk. Er komen ook steeds meer en nieuwe taken op de gemeente af. Daarin speelt de burgemeester vaak geen directe rol. Maar de burgemeester als voorzitter van het college van burgemeester en wethouders heeft daarin wel een andere rol te spelen. Waar de burgemeester wel een directere rol heeft, is in het waarborgen van de veiligheid van het personeel. Zodat iedereen zich veilig en prettig voelt op het werk.

Ook kan de toekomstige burgemeester een rol spelen als mediator tussen het politieke en ambtelijke speelveld. Er ligt veel werk bij de ambtelijke organisatie. Wanneer wordt er nee gezegd? Een burgemeester kan de verwachtingen van personeel richting de raad managen en vice versa.

Doen of laten bij deze uitdagingen/ambities

De burgemeester kan af en toe langskomen bij een team om uit te leggen waarom iets politiek gewenst is. Dat kan helpen om het beter te begrijpen.

De burgemeester zou moeten staan voor de ambtelijke organisatie en de mensen die er werken. En een beschermende rol spelen richting het personeel.

Competenties, vaardigheden en leiderschapsstijl die de burgemeester nodig heeft

Vertrouwen geven, toegankelijk, benaderbaar, mensenmens, verbinder, charismatisch. Iemand die meedenkt maar ook meehelpt.

Iemand die zichzelf als gelijkwaardig aan anderen ziet. Maar die ook gezag heeft. Authentiek maar zonder autoriteit.

De burgemeester moet iemand zijn die beslissingen durft te nemen. Je wil dat als de burgemeester een ruimte binnenkomt, er ook echt iemand binnenkomt. De burgemeester is tenslotte het boegbeeld van de gemeente.

In crisissituaties moet de burgemeester zich wel opstellen als de leider. En vooral kalmte uitstralen.

Verder moet de burgemeester iemand zijn die met de tijd meegaat en die digitaal vaardig is. Ook om aansluiting te vinden bij grote groep jeugd en jongeren die in Lansingerland woont. Het is belangrijk dat de burgemeester zich ook in deze doelgroep kan verplaatsen.

Tenslotte moet de burgemeester interesse hebben in de wereld buiten het gemeentehuis. En naar buiten gaan. Lansingerland in en de regio in. Het zou iemand moeten zijn die kan lobbyen en die een netwerk heeft, of die dat snel opbouwt. De burgemeester moet kunnen schakelen in strategie als de situatie daarom vraagt.

Overige input voor de profielschets

Wat maakt Lansingerland uniek?

- De groei en ontwikkeling van de gemeente.
- De mogelijkheden om te recreëren. Bijvoorbeeld de Rotte.
- De ligging van Lansingerland. Dicht tegen Rotterdam/Den Haag. Heel centraal.
- Centraal ook als het aankomt op minder gewenste terreinen. Denk aan drugs. Het moet ergens overgeslagen/opgeslagen worden. Daar ligt Lansingerland gunstig voor.
- Het glastuinbouwcluster en bijbehorende energietransitie.
- Internationaal bekende familiebedrijven. Die een echte binding hebben met Lansingerland. Ze opereren internationaal, maar zijn echt lokaal. Dat is echt bijzonder!

4. Gesprek met vertegenwoordiger Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Toelichting op de wijze waarop de politie samenwerkt met de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de 13 gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. Het werk dat de VRR doet is dus deels van/voor Lansingerland.

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De burgemeesters van de 13 gemeenten vormen samen het algemeen bestuur. De burgemeester van Rotterdam is de voorzitter van het Algemeen Bestuur. Burgemeester Van de Stadt heeft de portefeuille bedrijfsvoering onder de hoede en is ook lid van het dagelijks bestuur. De portefeuille bedrijfsvoering is niet automatisch gebonden aan de gemeente Lansingerland. Dus gaat nu over naar een andere gemeente. Het streven is wel om in de verdeling van de bestuursportefeuilles zoveel mogelijk spreiding over de regio's te hebben.

De directeur van de VRR heeft frequent contact met de burgemeester.

De burgemeester is verder de opperbevelhebber bij brand en crisis. De burgemeester is dan vooral in de rol van burgervader/moeder. In geval van een hele grote crisis die zich beperkt tot Lansingerland, is de burgemeester voorzitter van de veiligheidsstaf. Dan is hij 'in charge' en neemt hij besluiten. En krijgt hij advies van onder andere de directeur VRR. Bij een 'kleinere' brand, is de VRR in charge.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester mee aan de slag kan gaan

Het terrein van crisis ontwikkelt zich. In het verleden ging het vaak om flitscrises/flitsrampen. Dus incidenten met een duidelijke kop en staart. Nu ontstaan er andere vormen van crises waarin de burgemeester een andere rol speelt. Zoals de verandering van het klimaat, de energietransitie (langdurige stroomuitval), de veranderende samenleving, pandemische incidenten en hybride oorlogsvoering. Dit betekent dat een burgemeester ontwikkelingen moet volgen en zich bewust moet zijn van en scherp moet zijn op langzame crises en wat dat betekent voor zijn/haar gemeente. Wat dat betekent voor de maatschappelijke ontwrichting en de effecten daarvan. Denk bijvoorbeeld aan de effecten van klimaatverandering/stijgende waterspiegel op de Rotte (hoog water). Of droogte.

Doen of laten bij deze uitdagingen/ambities

De burgemeester moet zich niet bemoeien met de operatie en dit overlaten aan de experts. Hij/zij moet vertrouwen hebben in de operationele diensten.

Maar er wél zijn. Zich laten zien bij de vrijwillige brandweer et cetera. Ook al gaat hij/zij er feitelijk niet over. Tegelijkertijd mag de burgemeester er wel wat vinden. Zoals over het Snelle Interventie Voertuig. Of over de aanrijdtijden van de ambulance.

De burgemeester moet niet naïef zijn.

Competenties, vaardigheden en leiderschapsstijl die de burgemeester nodig heeft

Besluitvaardig zijn in crisissituaties. Knopen kunnen doorhakken.

En aan de andere kant enige vorm van empathie en sociale betrokkenheid hebben. Oog hebben voor de impact van situaties op inwoners.

Verder zou het iemand moeten zijn met een bredere kijk op de wereld dan Lansingerland of de regio. Iemand die ook de internationale ontwikkelingen volgt. Die gevoel heeft bij de ontwikkelingen op veiligheidsterrein en weet wat de effecten ervan zijn voor Lansingerland.

Overige input voor de profielschets

Lansingerland heeft baat bij een doortastende burgemeester. Iemand die daadkrachtig is en die besluiten neemt. Tenslotte is de burgemeester opperbevelhebber bij brand en crises.

5. Gesprek met collega burgemeester over regionale samenwerking en samenwerkingsverbanden

Wijze waarop er regionaal en in andere samenwerkingsverbanden (met name op terrein van OOV) wordt samengewerkt met de gemeente Lansingerland in het algemeen en met de burgemeester van Lansingerland

Er zijn veel regionale overleggen waarin de burgemeester een rol speelt.

- Het District Veiligheidsoverleg (DVO). Dit overleg vindt vier keer per jaar plaats. Het is een afstemmingsoverleg op veiligheidsterrein samen met gemeenten uit het district Rijnmond Noord.
- Het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO). Dit overleg is twee keer per jaar. Met name gericht op het kennisuitwisseling.
- De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). In de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond werken de hulpdiensten intensief samen met de 13 gemeenten, politie, waterschappen, het Havenbedrijf, de Milieudienst DCMR en het Openbaar Ministerie. Er is een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur. Lansingerland is op dit moment lid van het dagelijks bestuur. Maar de posten rouleren. Dat geldt ook voor de portefeuille bedrijfsvoering en zijn plek in de auditcommissie.

Het is goed als de burgemeester actief is in dit soort samenwerkingsverbanden. Want dan heb je wat meer contacten en zit je dichter op het vuur. Daarom is het goed om op zoek te gaan naar een burgemeester die het in zich heeft om lekker naar buiten te gaan. Een burgemeester die ambassadeur voor de gemeente wil zijn en die het grotere plaatje ziet. Iemand die dus 'outgoing' is en de blik naar buiten heeft en dat leuk vindt. Een burgemeester die gedreven is om ook in de regio een rol te pakken. Als je zo'n burgemeester hebt, dan pluk je daar de vruchten van.

Andere overleggen/samenwerkingsverbanden:

- Platform Veilig Ondernemen Rijnmond (PVO). Een platform op het snijvlak van economie en veiligheid. Doel is om organisaties weerbaarder te maken. De burgemeester van Lansingerland was hier voorzitter van.
- Regionale Expertisecentrum Rotterdam (RIEC). Het RIEC helpt de gemeente om criminele ondermijning van de samenleving te stoppen. Zij kunnen de gemeente adviseren en zitten dicht op het Openbaar Ministerie. Zij zitten ook aan tafel bij District Veiligheidsoverleg en het Regionaal Veiligheidsoverleg.
- Veiligheidsalliantie Rotterdam. Zij ondersteunen gemeenten en organiseren themabijeenkomsten voor ambtenaren. De bijeenkomsten vinden vaak aansluitend op het RVO plaats.
- Zorg en veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond (ZVHRR). Het ZVHRR is een samenwerkingsverband waarin zorg-, veiligheidspartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen.
- Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Belangrijk op het gebied van mobiliteit. De MRDH heeft lijnen naar de landelijke politiek en de ministeries. Het is dus een belangrijke organisatie om actief in te zijn. Met name op het terrein van het OV.
- Burgemeestersclub. Waarin burgemeesters uit de regio bij elkaar op bezoek gaan en projecten bekijken.

De twee belangrijkste uitdagingen of ambities op regionaal terrein en in samenwerkingsverbanden waar de nieuwe burgemeester van Lansingerland mee aan de slag moet

Problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Er is een toename van onbegrepen/verward gedrag. Maar denk ook aan jongeren die in de financiële problemen komen.

Ander punt is het maatschappelijk ongenoegen dat toeneemt en de polarisatie. De burgemeester speelt een belangrijke verbindende rol.

En natuurlijk de bestrijding van de ondermijning in de meest brede zin van het woord.

Doen of laten bij deze twee belangrijkste uitdagingen/ambities

De burgemeester moet zijn waar het gebeurt. Moet weten wat er speelt en daar ook moeite voor willen doen. Een basisvaardigheid zou moeten zijn om op belangrijke momenten de stoel dichterbij te zetten. Of soms juist achteruit. Een burgemeester moet kunnen observeren en interveniëren op het juiste moment. Ook in het college.

De burgemeester moet ook lef hebben en een stap naar voren doen als dat nodig is. Hij/zij moet eigenaar zijn van dossiers. Agenderen. Met name op problematiek op het snijvlak van verschillende domeinen. Want daar is werk aan de winkel. Daar gebeurt het. Een burgemeester moet proberen de integraliteit op te zoeken. En zich niet sec beperken tot het OOV-terrein.

Verder is het belangrijk dat de burgemeester een Initiator en verbinder is. Ook richting gemeenten zoals Rotterdam. Want Rotterdam is een belangrijke speler in de regio. De burgemeester van Lansingerland moet goed kunnen lobbyen en een relevant netwerk hebben of dit snel kunnen opbouwen. Advies is om de lat niet te laat te leggen. Want Lansingerland staat voor grote opgaven. Vraatstukken op het terrein van economie, wonen, financiën en ruimtelijke vraagstukken. Dat vraagt om een aanpakker. En niet om een burgemeester die wel weet hoe het zit. In Lansingerland is echt werk aan de winkel. En dat maakt de vacature juist ook interessant. Er zit uitdaging in Lansingerland.

Competenties, leiderschapsstijl, communicatie, handelen die daarbij horen

Outgoing, initiatiefrijk, creatief, communicatief en een schaker. Iemand met coachend leiderschap richting de raad en het college, maar ook richting de samenleving.

Zijn er nog andere zaken die u de gemeenteraad wilt meegeven voor het opstellen van de profielschets?
Leg de lat niet te laag. En doe jezelf niet te kort. Bezuinig niet bovengemiddeld op veiligheid.

Formuleer dat de burgemeester positie en ruimte krijgt. Zoek geen kopie van de huidige burgemeester, want die ga je niet vinden. Maar ga ook niet voor het tegenovergestelde. Formuleer wat je zoekt vanuit de opgaven voor de komende 10 jaar. Wat voor burgemeester heb je nodig bij een inwonersaantal van 80.000?

Vanuit het dorpse heb je een burgemeester nodig die burgervader/burgermoeder is. Iemand die geen macht gebruikt, maar gezag heeft. Iemand die open staat voor reflectie. Die spiegelt en spreekt met een vraagteken. Die mensen aan zich weet te binden. Die inwoners op zoekt. Die een stap naar voren zet.

Denk eraan dat als je veel wisselingen in de raad hebt rondom de gemeenteraadsverkiezingen, dat je dan een meer onervaren raad hebt, die staat voor best grote opgaven. Dat vraagt iets van de burgemeester. Daar zit een kwetsbaarheid op.

6. Gesprek met vertegenwoordigers kerngroep inclusieve samenleving

Toelichting op de wijze waarop de kerngroep samenwerkt met de gemeente en met de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

De samenwerking met de gemeente Lansingerland verloopt open en constructief, met een duidelijke bereidheid om inclusie, digitale veiligheid en gelijke kansen op de agenda te zetten. De gemeente heeft oog voor diversiteit, maar de borging hiervan binnen het gemeentelijk beleid en de uitvoering is nog niet altijd structureel verankerd.

De burgemeester speelt een rol in het creëren van bewustwording, maar er is behoefte aan een leider die verder gaat dan alleen het signaleren van problemen en actief werkt aan duurzame oplossingen.

Samenwerking met ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties kan bijdragen aan een sterkere aanpak van discriminatie, digitale uitsluiting en kansenongelijkheid.

De twee belangrijkste uitdagingen of ambities voor de gemeente waar de nieuwe burgemeester van Lansingerland mee aan de slag zou moeten

Een inclusieve samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn

Verschillende groepen mensen bij elkaar brengen. De verbinder zijn. Niemand vergeten. Ook niet de mensen die wat stiller zijn. Toegankelijkheid en inclusie integraal inbedden op alle beleidsterreinen. Met het ruimtelijk domein als uitgangspunt. En daarbij samenwerken met ervaringsdeskundigen. Ervoor zorgen dat de gemeente proactief barrières wegneemt in plaats van reactief te zijn bij problemen.

Lansingerland bestaat uit drie dorpen met een eigen karakter. In Bleiswijk heerst een cultuur waarin vooroordelen over culturele verschillen sterker aanwezig zijn. De burgemeester moet daarom actief het gesprek aangaan met alle lagen van de bevolking in alle kernen - van vrijwilligersorganisaties tot evenementenorganisatoren, winkeliers en vastgoedondernemers. Dit kan bij voorkeur deels onaangekondigd plaatsvinden, om een eerlijke indruk te krijgen van wat er speelt.

Digitale inclusie en veiligheid als basisvoorwaarde voor gelijke kansen

- Online veiligheid. Tegengaan van cybercriminaliteit en desinformatie.
- Investeren in preventie, educatie en samenwerken met experts.
- Digitale veiligheid en inclusie als standaard voor gelijke behandeling.

Doen of laten bij deze twee belangrijkste uitdagingen/ambities

Doen:

- Samenwerken met ervaringsdeskundigen, maatschappelijke organisaties en de tech-sector. Om tot een passende oplossing te komen.
- Zichzelf/haarzelf uitspreken tegen discriminatie en (digitale) uitsluiting.
- Voorbeeldgedrag tonen.
- Leiderschap dat initiatief toont en durven handelen.

Laten:

- Inclusie afdoen als randvoorwaarde.
- Een afwachtende houding aannemen.
- Vertrouwen op digitale oplossingen zonder oog voor toegankelijkheid.

Competenties, leiderschapsstijl, communicatie, handelen

Het moet een burgemeester zijn met visie. Iemand die sturend is, maar zonder dat diegene alles zelf wil doen. Iemand die levenservaring heeft, maar die ook nog verder wil leren. Iemand die luistert. Maar die ook goed kan uitleggen waarom iets nodig is. Iemand die proactief communiceert en dus transparantie biedt over beleid en keuzes, maar ook ruimte geeft voor participatie en inspraak.

De burgemeester moet verder empathisch zijn. De verbindende factor zijn. Iemand die vooroordelen wegneemt en uitsluiting tegen gaat. Iemand die niet enkel spreekbuis is, maar ook daadkrachtig is. Die actie onderneemt en knopen doorhakt.

De burgemeester moet niet naïef zijn. Moet moed hebben om te handelen.

Overige input voor de profielschets

Het is belangrijk om aan iedere kern evenveel aandacht te besteden. Veel voorzieningen gaan voor het gevoel van de inwoners van Bleiswijk naar Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek. De inwoners van Bleiswijk voelen zich hierdoor soms vergeten. Ook de oude tuinders moeten niet vergeten worden.

Denk aan de toekomst. Ook in Lansingerland komt er meer diversiteit in de bevolkingssamenstelling. Andere mensen. En de burens vinden er iets van. Wat straalt je dan uit als burgemeester? Dat zou moeten zijn dat iedereen er bij hoort. Want diversiteit is mooi en dat moet je vieren.

Het is voor sommige groepen heel lastig om hier een huis te kopen. Denk aan de groep MBO-ers, of leerkrachten en politie. Zij moeten hier ook kunnen wonen. Een mix is belangrijk. Ga segregatie tegen.

Het is essentieel om de stem van jongeren en minder gehoorde groepen actief te betrekken bij beleidsvorming. Zodat inclusie niet alleen over hen gaat, maar mét hen wordt vormgegeven. Daarnaast vindt de kerngroep het belangrijk dat de nieuwe burgemeester niet alleen beleid maakt, maar ook zichtbaar aanwezig is in de gemeenschap, om vertrouwen op te bouwen en signalen tijdig op te vangen.

Uniek aan Lansingerland?

- Drie kernen, maar toch cohesie. Veel minder wij/zij.
- Er zijn meer jonge mensen dan ouderen in Lansingerland. Dit levert uitdagingen op, maar biedt ook kansen. Met andere ogen naar de wereld kijken.
- We hebben in Lansingerland eigenlijk nagenoeg alles aan voorzieningen.
- Lansingerland is kindvriendelijk. Toegankelijk qua communicatie, ook met de gemeente.

7. Gesprek met vertegenwoordiger politie (sectorhoofd Rijnmond Noord)

Toelichting op de wijze waarop de politie samenwerkt met de gemeente en de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

De gesprekspartner is het sectorhoofd van het district Rijnmond Noord. Dit is een vrij groot gebied, dat van Bleiswijk naar Hoek van Holland loopt. In het gebied liggen meerdere gemeenten.

Onder het sectorhoofd werken teamchefs. De teamchefs voor Lansingerland werken in het basisteam Midden Schieland). Basisteam Midden Schieland omvat meer dan Lansingerland alleen. Het verzorgingsgebied omvat ook de luchthaven, Schiebroek, Overschie en Hillegersberg onder.

In Rijnmond Noord is er vaker rechtstreeks contact tussen de gemeente/burgemeester en het sectorhoofd van de politie dan dat dit in andere districten het geval is. De driehoek van burgemeester, OM en Politie is in Lansingerland vrij hoog ingestoken met het sectorhoofd aan tafel. Het is belangrijk om de teamchefs, die het beste weten wat er in Lansingerland speelt, goed te positioneren. In de ogen van het sectorhoofd kan het contact met de teamchefs verder genormaliseerd worden. Wat laagdrempeliger. Dat kan de efficiëntie van de samenwerking nog verder ten goede komen. Er is dan minder overleg nodig.

Verder zijn sectorhoofd, OM en burgemeesters onderdeel van het Districtelijk Veiligheidsoverleg (overleg tussen politie, OM en meerdere gemeenten). Verder is er bilateraal contact tussen politie en gemeente. Het aantal overleggen is voldoende om alles wat speelt goed te kunnen bespreken.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester aan de slag kan gaan

1. Het zicht op ondermijning behouden

Lansingerland is een aantrekkelijk gebied voor ondermijning. Met name de bedrijventerreinen en het kassengebied lenen zich hiervoor. Maar ook bij de huisvesting van migranten ligt ondermijning op de loer. De burgemeester heeft een voortrekkersrol op het gebied van ondermijning. De gemeente moet daarvoor niet alleen naar de politie kijken, maar ook kijken wat de gemeente er zelf aan kan doen. Dan krijg je een echte integrale aanpak en vullen gemeente en politie elkaar aan. Inzet van het strafrecht waar het hoort en het bestuursrecht waar het hoort. En dat gebeurt nu al in de samenwerking. Waar nog verbetering mogelijk is, is op de inzet van de BOA's versus de inzet van politie. Dat kan nog beter en naadlozer op elkaar aansluiten. Een nieuwe burgemeester zou de samenwerking tussen gemeente en politie moeten bestendigen en mogelijk nog verder verstevigen.

Het is belangrijk dat de burgemeester van ondermijning een belangrijk thema maakt. Het is makkelijker om er niet naar te kijken. Dan valt ondermijning niet op en lijkt het net alsof het er niet is en alles veilig is. Dat vraagt om kwetsbaarheid van de burgemeester om het bloot te leggen. Dat vraagt ook om lef, want een burgemeester maakt er geen vrienden mee.

2. Arbeidsmigranten

In Lansingerland werken en wonen relatief veel arbeidsmigranten. Het is belangrijk om hen te beschermen tegen wat er op de loer ligt. Arbeidsmigranten zijn nodig en daarom is het belangrijk om ze ook goed te behandelen. Misbruik van deze groep moet worden tegengegaan. Dat betekent dat er niet weg gekeken kan worden en dat de gemeente zoveel mogelijk barrières opwerpt om dit te voorkomen. De signalerende en handhavende taak hiervoor ligt bij de gemeente. Het is belangrijk dat de burgemeester de eigen rol op dit dossier kent en erkent.

Doen of laten bij deze uitdagingen/ambities

Transparantie is heel belangrijk. Geen dubbele agenda hebben. Zeggen wat je nodig hebt en daar dan vervolgens het gesprek over hebben. Sparren in problematiek en korte lijntjes houden.

Verder is het belangrijk dat de burgemeester benaderbaar is. En dat er vertrouwen in elkaar is. Vertrouw op elkaars competenties.

Competenties, vaardigheden en leiderschapsstijl die de burgemeester nodig heeft

‘Samenwerken’ is een belangrijke competentie die de burgemeester nodig heeft. Zeker in tijden van crisis. Er moet dan met een team een klus worden geklaard. Het is belangrijk dat de burgemeester daarbij vanuit gelijkwaardigheid handelt en niet vanuit macht of gezag. Het resultaat staat dan centraal. En daarvoor heb je elkaar nodig.

Een ervaren burgemeester is prettig. Maar het is niet perse nodig. Want ervaring kan je ook op doen. De partners (politie/OM) hebben de expertise die nodig is. Als een burgemeester daarop kan vertrouwen, dan is ervaring geen noodzaak.

Een andere belangrijke competentie die de burgemeester met zich mee moet brengen is ‘luisteren’. En niet meteen een mening hebben, maar even het oordeel uit kunnen stellen. Het oordeel eerst rond maken door verschillende experts te spreken. En aan je gesprekspartners daarbij aan te geven dat je meer tijd nodig hebt en eerst iedereen wil consulteren. Dat vraagt om een burgemeester die zich ook kwetsbaar kan opstellen.

Overige input voor de profielschets

Een burgemeester is er voor iedereen. Politieke kleur zou daaraan ondergeschikt moeten zijn.

8. Gesprek met vertegenwoordigers van de politie (teamchefs)

Toelichting op de wijze waarop de teamchefs samenwerken met gemeente en de burgemeester van Lansingerland in het bijzonder

Er wordt door de politie en de teamchefs veel met de gemeente samengewerkt. De teamchefs zijn regelmatig op het gemeentehuis van Lansingerland.

Er zijn meerdere overlegmomenten met de gemeente. Er is een strategisch veiligheidsoverleg, dat één keer in de 6 à 8 weken plaatsvindt. Dan hebben de teamchefs overleg met de burgemeester en de afdeling veiligheid. Daarbij wordt er teruggekeken en vooruitgekeken. Bijvoorbeeld op evenementen die eraan komen zoals Koningsdag en oud en nieuw. In deze overleggen wordt er afgestemd of politie en gemeente hetzelfde beeld hebben. De rol van de burgemeester richt zich vooral op de openbare orde.

Verder wordt er gesproken over beheersmatige zaken, zoals de bezetting van wijkagenten. Het overleg kan in de toekomst beter gecombineerd worden in de driehoek van gemeente-politie-OM. Het was traditie om de driehoek op het niveau van het sectorhoofd in te steken. Maar dat is niet nodig, want de teamchef heeft mandaat. Het sectorhoofd staat op iets grotere afstand van de dagelijkse praktijk in Lansingerland. Er is inmiddels afgesproken om het strategisch overleg en de driehoek samen te voegen.

Verder is er een operationeel overleg, samen met de veiligheidsadviseurs van de gemeente. En natuurlijk is er ook bilateraal contact als de situatie daar om vraagt. De burgemeester moet goed in positie zijn. Verder is er samengewerkt aan beleid, zoals het integraal veiligheidsbeleid en de groepsaankpak jeugd.

Twee belangrijkste uitdagingen/ambities van Lansingerland waarmee de burgemeester aan de slag kan

1. Ondermijning

Lansingerland is kwetsbaar voor ondermijning. Met name in het kassengebied en op de bedrijventerreinen. Het is belangrijk dat de burgemeester, maar ook de medewerkers van de gemeente daar goed van doordrongen zijn. Dat ze goed zijn ingevoerd op het onderwerp of zich goed laten bijpraten.

2. Voorkomen van uitbuiting van arbeidsmigranten

Er werken en wonen veel arbeidsmigranten in Lansingerland. Uitbuiting van deze groep ligt op de loer. De gemeente speelt een belangrijke rol om dit te voorkomen.

3. Jongeren en jeugd

In Lansingerland is een relatief grote groep jeugd en jongeren. Er zijn in Lansingerland vrij weinig faciliteiten voor hen. Er zouden meer jeugdpunten kunnen komen.

Trends en ontwikkelingen

De huizenprijzen in Lansingerland liggen hoog. Daardoor ontstaat er druk op de sociale cohesie. Tegelijkertijd is er een landelijke tendens dat er minder bereidheid is om de overheid te volgen. De verwachting is ook dat het aantal onbehuisden (ook arbeidsmigranten) zal groeien. Ook in Lansingerland.

Ook zou er aandacht moeten zijn voor de digitale transformatie van de jeugd. Kwaadwillenden maken daar ook gebruik van. Hier tegengewicht aanbieden is een uitdaging.

Een andere ontwikkeling is de zorg voor verwarde personen. De gemeente heeft hierin de regierol. Die rol beperkt zich niet tot het operationele niveau, maar ligt juist ook op strategische niveau (multidisciplinair). Ongeveer een kwart van de meldingen aan de politie gaat over verwarde personen. Grootstedelijk wordt

hier via een pilotproject ambulante zorg voor ingericht. Het zou fijn zijn als de burgemeester interesse in en affiniteit met dit onderwerp heeft.

Doen of laten bij deze uitdagingen/ambities

De burgemeester moet zich vooral bewust zijn van de eigen rol. En niet op de stoel van een ander gaan zitten.

De gemeente Lansingerland heeft goed in kaart waar de kwetsbaarheden liggen op het gebied van ondermijning. Het ondermijningsteam van de gemeente werkt goed samen met de politie. Dat kost best veel geld. De burgemeester zou moeten uitdragen waarom dit nodig is. Verder is de continuïteit in het team van de BOA's een punt van aandacht.

Competenties, vaardigheden en leiderschapstijl die de burgemeester nodig heeft

De burgemeester hoeft niet perse iemand met ervaring te zijn. Het hebben van vertrouwen in medewerkers en in de expertise van medewerkers is belangrijker.

Verder is het belangrijk dat de burgemeester de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de politie erkent en zich richt op zijn eigen rol, zodat iedereen binnen zijn eigen verantwoordelijkheden kan opereren, waarbij optimale samenwerking het uitgangspunt is.

Op het terrein van ondermijning is (het opdoen van) kennis belangrijk. Maar de burgemeester moet ook zijn of haar mannetje staan bij het aanpakken van deze problematiek. Het vraagt om nieuwsgierigheid, maar ook om dapperheid.

Overige input voor de profielschets

De burgemeester moet voor verbinding zorgen en deze verbinding zelf ook voelen. Het zou iemand moeten zijn die leeft voor de inwoners en echt 'van Lansingerland' is. Iemand die weet wat er lokaal gebeurt en wat er in de kernen speelt.

Er wordt gevraagd wat belangrijker is. Een verbinder of een bestuurder. Er wordt belangrijk gevonden dat de burgemeester zich aan zijn/haar afspraken houdt. Afspraak is afspraak. Maar het moet ook iemand zijn die zich in Lansingerland laat zien. Iemand die met inwoners meeleeft.

De burgemeester mag niet populistisch zijn. En zou oog moeten hebben voor wat er effectief werkt. Het zou iemand moeten zijn die naar de lange termijn kijkt en duurzaam interventies doet. Iemand die niet met alle winden mee waait.